

Handläggare
Charlotte Gredenberg
Telefon: 08-50824452**Till**
Skärholmens stadsdelsnämnd
2025-04-24

Program för barnhälsa i Stockholms stad

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2025/297

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens skrivelse som svar på remiss om program för barnhälsa.
2. Omedelbar justering

Sammanfattning

Skärholmens stadsdelsnämnd har mottagit en remiss av Program för barnhälsa från Kommunstyrelsen. Förvaltningen ser positivt på att staden har tagit fram ett gemensamt program för barnhälsa. Förvaltningen anser att programmet är för omfattande för att kunna tydliggöra vad barnhälsa i förskolan innebär. Programmet kunde med fördel haft tydligare referenser till aktuell forskning och specialpedagogiska modeller.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat Program för barnhälsa till samtliga stadsdelsnämnder, Stadsledningskontoret, Idrottsnämnden, Socialnämnden, Utbildningsnämnden, BRIS - Barnens rätt i samhället, Funktionsrätt Stockholms stad, Generation Pep, Region Stockholm, Rädda barnen, Stadsmissionen.

Ärendet

I kommunfullmäktiges budget 2024 fick förskolenämnden i uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en strategi för barnhälsa för förskolan i Stockholms stad. Utifrån Stockholms stads nya tillämpningsanvisningar benämns strategin framöver som program.

Programmets mål är att minska skillnader i barns livsvillkor och främja deras fysiska, psykiska och sociala utveckling. Syftet är att alla barn ska ha tillgång till en trygg, inkluderande och hälsofrämjande miljö som bidrar till ett jämlikt och hållbart samhälle.

Programmet är styrande för de kommunala förskolorna och anger riktningen i arbetet med barnhälsa.

Programmet har tre strategiska inriktningsområden som stadens barnhälsoarbete ska fokusera på; hälsofrämjande, förebyggande och inkluderande. Programmet konkretiseras genom fem fokusområden: fysisk hälsa, hälsosamma matvanor, psykosocial hälsa, miljö och barnsäkerhet samt samverkan.

Förskolenämnden ansvarar för att ta fram en stadsövergripande handlingsplan samt utveckla en digital plattform som stöd för utvecklingsarbetet. Programmet ska genomföras och följas upp inom stadens ordinarie planering och verksamhetsuppföljning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på att staden har tagit fram ett gemensamt program för barnhälsa. Förvaltningen anser att barnhälsa ska genomsyra hela utbildningen i förskolan genom att förskolan arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande, på organisations-, grupp- och individnivå. Att programmet lyfter fram både det språkutvecklande arbetet och leken som en del i förskolans hälsofrämjande arbete är mycket positivt.

Förvaltningen anser att programmet är för omfattande för att kunna tydliggöra vad barnhälsa i förskolan innebär. Flera av Stockholms stads styrande dokument som rör barns hälsa, utbildning och trygghet beskrivs i programmet, exempelvis *Säker förskola* och *Kemikaliesmart förskola*. Dessa är välkända i förskolan. Den stora omfattningen av programmet samt inslag av andra styrande dokument gör att program för barnhälsa är svårnavigerat.

Förvaltningen hade gärna sett en närmare beskrivning av förskolans uppdrag i inledningen för att visa på det centrala i förskolans barnhälsoarbete samt i vilka delar som förskolan tar stöd av andra aktörer. Genom att tydligt definiera och skilja på olika aktörers uppdrag kan varje aktör fokusera på sitt specifika ansvarsområde och samarbeta effektivt med andra. Det minskar risken för att ansvaret är otydligt och möjliggör att barn får det stöd de behöver från rätt kompetenser. Förvaltningen anser också att rektors och huvudmans ansvar kopplat till barnhälsa behöver förtydligas.

Programmet kunde med fördel ha tydligare referenser till aktuell forskning och specialpedagogiska modeller, exempelvis tillgänglighetsmodellen från Specialpedagogiska skolmyndigheten. Vidare saknas även ett resonemang om vad tillgänglig utbildning, tillgängliga lärmiljöer innebär. Exempel är att det återkommande skrivs miljöer/lärmiljöer/ inkluderande miljöer/ goda miljöer fram som en viktig faktor i arbetet med barnhälsa. Begreppen behöver förklaras och samma begrepp behöver genomgående användas om det inte är olika saker som avses. Det finns flera exempel på där det hade varit gynnsamt att förklara centrala begrepp för förståelsen av programmet.

Att arbeta med toxisk stress är en samverkansfråga där förskolan inte har huvudansvaret. Begreppet toxisk stress behöver vidare förklaras och bör ingå i tidiga samordnande insatser. När det nu beskrivs som en del av det förebyggande arbetet hamnar ansvaret på förskolan.

I förskolan ska anmälan till socialtjänsten ske vid *oro* för ett barn. Det behöver inte vara en misstanke eller kännedom som programmet beskriver.

Förskolan har inte ett uppdrag av behandlande insatser. Förvaltningen ser det som problematiskt att programmets skrivning ändå ger utrymme till att tolka att insatser ska förstärkas vid behov. *”Även om förskolan inte har ett behandlande uppdrag, ska insatser anpassas efter barnets behov, och samverkan med regionen och socialtjänsten förstärkas vid behov” (sid. 20)*

Som programmet är utformat idag, med en bred omfattning, kan det bli en utmaning att forma en handlingsplan. Det finns en risk för ett dubbelarbete och extra administration utifrån att flera områden regleras inom andra av stadens styrande dokument.

Jämställdhetsanalys

Ärendet bedöms vara könsneutralt. Förslaget till Program för barnhälsa innebär inte någon påverkan på barn eller medarbetare utifrån könstillhörighet.

Barnkonsekvensanalys

Syftet med programmet är att alla barn ska ha tillgång till en trygg, inkluderande och hälsofrämjande miljö. Programmet anses därmed vara förenligt med barnets bästa.

Lisa Kinnari
Stadsdelsdirektör
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Kim Lagerqvist
Ansvarig
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Program för barnhälsa i Stockholms stad
2. Tjänsteutlåtande förskoleförvaltningen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör	2025-03-31
Kim Lagerqvist, Ansvarig	2025-03-31